

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENTIFIC RESEARCH
„1 DECEMBRIE 1918” UNIVERSITY ALBA IULIA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY
FIELD PHILOLOGY

Phd THESIS
(Summary)

Phd coordinator:

UNIV. PROF. DR. MIRCEA POPA

Phd Student:

TIBERIU FĂRCAS

2015

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENTIFIC RESEARCH

„1 DECEMBRIE 1918” UNIVERSITY ALBA IULIA

FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY

FIELD PHILOLOGY

Aspects of the interwar press from Cluj

(summary)

Phd coordinator:

UNIV. PROF. DR. MIRCEA POPA

Phd Student:

TIBERIU FĂRCAS

2015

CONTENTS

ARGUMENT

METHODOLOGY

I. OVERVIEW ON THE INTERWAR PRESS

II. TRANSYLVANIA AFTER THE UNION FROM 1918

- 2.1. TRANSYLVANIA INSIDE GREATER ROMANIA
- 2.2. THE MINORITY PRESS IN TRANSYLVANIA. THE HUNGARIANS
- 2.3. THE GERMAN PRESS
- 2.4. THE JEWISH PRESS FROM CLUJ
- 2.5. THE MIGRATION OF BUCHAREST INTELLECTUALS TO CLUJ

III. THE PRESS FROM CLUJ AFTER 1918

- 3.1. THE BEGINNINGS OF THE ROMANIAN PRESS AFTER 1918
- 3.2. THE DEVELOPMENT OF THE ROMANIAN PRESS FROM CLUJ
- 3.3. THE SITUATION OF THE MINORITY PRESS FROM CLUJ AFTER 1918

IV. THE INTERWAR POLITICAL PRESS FROM CLUJ

4.1. THE PEASANTS' PARTY PRESS

4.1.1. *Patria*

Culture and journalism. Stakes on Lucian Blaga

Patria suspended by the liberals

4.1.2. *Glasul libertății*

4.1.3. *Poporul român*

4.1.4. *Chemarea*

4.1.5. *The taranist political publications from Cluj from the second decade after the Union*

Conflicts with the liberals

4.1.6. *România Nouă*

4.1.7. *The cultural pages from România Nouă*

4.1.8. *Alexandru Vaida Voevod's peasant press*

4.1.9. *Chemarea românilor*

4.2.10. *Ofensiva română*

The supplement Gazeta de luni

4.1.11. *Ion Agârbiceanu and Ofensiva română*

4.2. THE LIBERAL PRESS

4.2.1. *Înfrățirea*

Înfrățirea and its fight against the Hungarian propaganda

4.2.2. *The supplement Înfrățirea poporului*

4.3.3. *Națiunea*

Horia Stanca and Națiunea

4.3.4. *Glasul Ardealului*

4.3.5. *Ardealul liberal*

4.3. OCTAVIAN GOGA'S PRESS

4.3.1. *Gazeta Ardealului*

Gazeta Ardealului and the Hungarian problem

4.3.2. *Other Octavian Goga's publications*

4.3.3. *Țara noastră*

4.3.4. *Biruința*

4.4. *The right-wing press*

4.5. *The left-wing press*

The publication Alte zări

V. IDEA TRENDS IN THE MAIN INTERWAR CULTURAL MAGAZINES

5.1. SOCIETATEA DE MÂINE

A diverse press

Societatea de mâine and the politics

Five years with Societatea de mâine

Societatea de mâine and the Great Depression

Conclusions after the Cluj period

5.2. GÂND ROMÂNESC

After ten years of interwar press at Cluj

The program of the magazine, „creative localism” vs „europenism”

VI. WRITERS AND PUBLICISTS IN THE INTERWAR PRESS FROM CLUJ

6.1. CEZAR PETRESCU

The interwar journalism

6.2. VICTOR PAPILIAN

Victor Papilian, a writer from Transylvania

Victor Papilian and the magazines Gând românesc, Universul literar

6.3. ZAHARIA BOILĂ

Boilă's journalism at Patria

Boilă at România Nouă

6.4. ALEXANDRU ANCA THE PUBLICIST AND HIS MAGAZINE CLUJUL

A case of a fired journalist presented by Clujul: Kaczér Illés

An important statistics of the interwar press in Clujul

VII. GUILD PROFESSIONAL ASSOCIATIONS. THE PRESS TRADE UNION FROM ARDEAL AND BANAT

7.1. THE TRADE UNION DURING ITS SECOND PERIOD OF FUNCTIONING

7.2. THE TRADE UNION'S PUBLICATIONS

7.3. THE TRADE UNION'S ALMANACS

7.4. THE FESTIVALS AND LITERARY SOIREES OF THE INTERWAR PRESS FROM CLUJ

The press literary soirées

CONCLUSIONS

BIBLIOGRAPHY

ANNEXES

ANNEX 1: THE PREFECT OF CLUJ SUSPENDS THE HUNGARIAN NEWSPAPERS FOR IRENTISM

ANNEX 2: *VOINȚA* ABOUT THE SUSPENSION OF THE HUNGARIAN NEWSPAPERS

ANNEX 3: *PATRIA* ABOUT THE SUSPENSION OF THE HUNGARIAN NEWSPAPERS

ANNEX 4: THE PEASANTS' PARTY NEWSPAPER *CHEMAREA ROMÂNILOR* ATTACKS LIBERALISM

ANNEX 5: *PATRIA*, THE PEASANTS' PARTY PUBLICATION, PUBLISHES A MEMORIAL TO THE COUNTRY

ANNEX 6: ANNOUNCEMENT BY WHICH IT IS SHOWN THAT THE HUNGARIAN NEWSPAPERS SUED THE STATE

ANNEX 7: THE NEWSPAPER *ROMÂNIA* DISAPPEARS AND IS REPLACED BY *GAZETA ARDEALULUI*

ANNEX 8: ADVERTISING WITH THE APPEARANCE OF THE ALMANAC *ÎNFRĂȚIREA*

ANNEX 9: ANNIVERSARY NUMBER *PATRIA* FROM 1933

ANNEX 10: NUMBER FROM THE PUBLICATION *BRAZDĂ NOUĂ*

ANNEX 11: REVERENTIAL NUMBER DEDICATED BY *OFENSIVA ROMÂNĂ* TO THE POLITICIAN AL. V. VOEVOD

ANNEX 12: *VOIŢA* ANNOUNCES THE SET UP OF THE PRESS TRADE UNION FROM ARDEAL AND BANAT

ANNEX 13: PRESS BALL FROM CLUJ ANNOUNCED IN *PATRIA*

ANNEX 14: ANNOUNCEMENT OF PRESS FANCY BALL IN *ÎNFRĂŢIREA*

ANNEX 15: ANNOUNCEMENT OF PRESS BIG CELEBRATIONS IN *VOIŢA*

ANNEX 16: ANNOUNCEMENT OF PRESS BIG CELEBRATIONS IN *PATRIA*

ANNEX 17: ANNOUNCEMENT OF PRESS LITERARY SOIRÉES IN *VOIŢA*

ANNEX 18: ANNOUNCEMENT OF PRESS LITERARY SOIRÉES IN *PATRIA*

Key words: press, interwar, Cluj, culture, trade union, writers, journalists, Ion Agârbiceanu, Ion Clopoșel, Zaharia Boilă, Alexandru Anca, Patria, UjKelet, Sibiu.

The research subject of the thesis *Aspects of the interwar press from Cluj* is the press from Cluj after the Great Union from the 1st of December 1918, especially that in Romanian. Due to the vastness and complexity of the topic, a multi-disciplinary approach was needed, that is consulting several volumes and specialized studies from different fields like theory, literary criticism and history, Romanian history, press history.

The argument comprises the reasons which led to choosing the topic, the purpose of the research, the structure of the chapters, highlight of the original elements of the thesis. The methodology aspects were treated separately just after the argument.

The purpose of the thesis is to offer a general perspective on a problem regarding the consolidation, development, difficulties and success of the interwar press from Cluj, an important field of building the public, political, social, cultural life of Cluj after the 1st of December 1918. Aspects regarding the press guild organization, the Press Trade Union from Ardeal and Banat, its festivals, the organization of festivals around the political parties, then idea trends of the main cultural newspapers from Cluj, the appearance of an important political press but also of a solid minority press, which was coming from the Austrian Hungarian empire were highlighted. Also, I emphasized some writers, professors, publicists resulting from the Old Kingdom who came to Cluj after the Union to get involved in the development of the interwar press from Cluj, but also some journalists from Ardeal less approached by specialists.

The originality of the thesis lies in treating certain aspects of the interwar press from Cluj like Zaharia Boilă's, Alexandru Anca's journalism, the prospect of the political press appeared for two decades at Cluj, then the activity of the press Trade Union from Ardeal and Banat, the festivals, the balls and the press literary soirées organized by this important trade union. I put an emphasis on the publishing of two journalists from Cluj less approached, Zaharia Boilă from *Patria* and Alexandru Anca from *Clujul*. At the same time, I published at annexes photocopies of a special flavour from the press of the time with newspapers and political articles, announcements of festivals, balls and literary soirées of the interwar press from Cluj, the official press release of setting up the Press Trade Union, newspapers news on the censoring of the Hungarian press from

Cluj. In the thesis we believe that we managed to capture an overview image of the interwar press from Cluj. The actuality of the research topic is determined by the need to have some reference examples, in a society where the works of interwar press history from Cluj are not very numerous, as it is a pretty poor research field, which needs a long study in the archives and collections of the publications, although it may lead to precious and spectacular findings.

These arguments, but also others are to be taken into account when the researcher remakes the path that the interwar press from Cluj had, with its multiple facets, during the two World Wars. If until then the towns in which the Romanian press was well represented were Braşov, Sibiu, Oradea, Arad, Orăştie, after the Union the publishing in Cluj gains weight and imposes itself in Ardeal. *Patria*, the newspaper of the Romanian National Party, the most important political force in Transylvania, is moved from Sibiu to Cluj, becoming the main political newspaper of Cluj and of Transylvania, the only one which appeared permanently for two decades, until the Vienna Dictate. The newspaper was coordinated by the great writer and journalist Ion Agârbiceanu. Publications from the most diverse appear one after another, from political newspapers to entertainment press, from cultural publications which entered the national cultural pantheon, *Gândirea*, *Darul Vremii*, *Societatea de Măine*, *Gând Românesc* to sport newspapers. And besides this Romanian press a numerous minority press appears, both Hungarian and Jewish, like the newspaper *UjKelet (Noul Est)*, as it is shown in the current thesis.

Also, through the prospect that we made in the present thesis, we bring tribute to some interwar journalists like Ion Agârbiceanu, Elie Dăianu, Sebastian Bornemisa, Ion Clopoţel, Ion Breazu, Ion Chinezu, Lucian Blaga, Octavian Goga, Zaharia Boilă, Cezar Petrescu, Victor Papilian, Constantin Hagea, Emil-Boşca Mălin, Victor Iancu, Petre Țuţea, Iustin Ilieşiu, Alexandru Anca and others.

As we emphasize in the chapter dedicated to the political press but also in the one dedicated to the cultural magazines *Societatea de Măine* and *Gând Românesc*, a part of the interwar journalists were also writers, publishing many poems, prose, pamphlets, reviews, cultural chronicles of the most diverse. Lucian Blaga, Cezar Petrescu, Gib I. Mihăescu, Victor Papilian and many other writers had columns in newspapers or in the cultural pages of the newspapers from Cluj, writing with passion about the culture in Cluj during the two decades of interwar democracy, when Cluj was characterized by a unprecedented cultural effervescence until then for the Romanian intellectuals.

This effervescence also materialized in the journalism environment by setting up the Press Trade Union from Ardeal and Banat, which was an important guild institution of the press from Transylvania, with an intense activity in favour of those who assumed the journalist job.

When making this thesis I started from the belief that the current journalism in Cluj needs detailed research. The stage of the current research also results from important volumes signed by famous researchers like professor Mircea Popa, professor Ilie Rad or philologist Ion Hangiu but also many others.

Thus, the thesis follows the destiny of the interwar press from Cluj from the stage of incipient press to a vast press, developed during the two interwar decades. Tangentially, the thesis also explores through the interwar press a certain characteristic of social relations from Transylvania and Cluj, sustaining the argument that the publishing from Cluj is an important, relevant example for the study of evolution of interethnic relations from the journalism point of view.

In the first chapter of the thesis we analyzed the current status of the research. Press history is indelibly part of the culture history of a nation and newspapers are part of the spiritual patrimony of a country. Many times, they are the only documents of the times that passed, which notify state of events which influence the future and they cannot be ignored at all.

The interwar period at Cluj is one of profound changes and the press of the time demonstrates it abundantly. The idea conflicts, the controversies, the idea debates among the Romanian political newspapers, *Patria*, *Voința*, *România*, *Înfrățirea* or *Gazeta Ardealului*, respectively the Hungarian newspapers which continued to appear after the Great Union, like *Ujsag (Ziarul)*, *Uj Kelet (Noul Est)* or *Ellenzek (Opoziția)* were analyzed in chapters two and three.

The Union made fundamental changes in the geography and demographics of Romania. Important minorities were part of the Romanian state, Hungarians, Jewish, Germans, together with the population mostly Romanian. In Ardeal, the Hungarian influence was strong and the shock of having lost this territory was powerful for this minority. The major changes produced by the decision from Alba Iulia are shown in chapter two, based on history and on a fundamental bibliography. Of course, the Hungarian press played an important role in spreading the trends inside the Hungarians, the social and political reactions, the idea trends or even the propaganda hostile to Romania imposed by Budapest. The problem of Transylvania played a significant role during the entire interwar period. The fundamental trends, even chauvinist, shown by the Romanian interwar press from Cluj were presented in chapter three. In this chapter we analyze the building of the Romanian press after 1918 at Cluj but, without having proposed exhaustively, the Hungarian and Jewish minority press from Cluj.

In chapter two, „Transylvania after the Union from 1918”, we tried to show what the Romanian administration inherited from the Hungarian one, the status of the Romanian press but

also of the rest of the minority press. Also, an important subchapter was dedicated to a significant decision of the Romanian state, that is of bringing to Cluj important writers and professors to teach at Ferdinand I University. As the Hungarian professors refused to make solidarity oath for the Romanian state, abandoning university and setting up a new one at Pecs, in Hungary, professors from Moldova, Muntenia, Bucharest and even from abroad were invited to Cluj, if we think of a really exceptional gesture, of great patriotism, of a professor like Emil Racoviță. He moved second his career in France and became Professor Emeritus at Cluj then rector, afterwards a famous worldwide researcher.

We showed how important writers and journalists like Gib I. Mihăescu, Cezar Petrescu and others or doctors and professors keen on publishing like Victor Papilian arrived at Cluj. All of them, but also many others wrote for newspapers, spread the Romanian language and culture. Practically, we showed that there wasn't any authentic Romanian intellectual who hadn't collaborated with the newspapers of the time just like the famous leaders of the University, the linguist Sextil Pușcariu or the pedagogy university professor Onisifor Ghibu wrote in the newspapers of the time, set up solid academic magazines and important institutions like the Museum of the Romanian Language.

We dedicated chapter three to the press from Cluj after 1918, with a more detailed analysis. The first Romanian newspapers from Cluj were analyzed, then the Hungarian ones, some of them appeared at Cluj ever since the Austrian-Hungarian Empire. Based on reliable statistics, we demonstrated that in a town like Cluj, demographically dominated by Hungarians, the Romanian press was born and then took wings and daily publications like *Patria* appeared uninterruptedly for twenty years. We also analyzed the performance of the Hungarian press based on which the followers of the Hungarian Party, the Hungarian radicals, the liberal wing spread their messages, but also the Hungarian cultural magazines, some of them followers of the Transylvania trend, which officially decided the appearance of a regional, Transylvania identity. We haven't disregarded either the official publication of the Jewish from Cluj, an important Hungarian newspaper of the time.

The political game in Transylvania was made, especially at the beginning, during 1919-1920, but also during the following years, with bigger or smaller intensity, the Romanian National Party (P.N.R.). Both this party and the rest of the parties which had political activity in Transylvania had benefits from political publications.

Chapter four, a vast one, as it covers a large period of time, almost two decades and a large series of publications is dedicated to the prospect of the political press from Cluj. In 1919, all the political factors from the Old Kingdom were trying to make alliances with the Romanian

National Party, P.N.R., considered a major political force. At the elections from the winter of 1919 P.N.R. wins based on the enthusiasm after the Union and on the fact that many political forces or the Hungarian and Transylvanian Saxon minorities didn't candidate. "The media arm" of the Peasants' Party was the newspaper *Patria*, which is the starting point of this prospect of the political press ending with the left and right wing press.

One of the conclusions of this chapter that we want to focus on is the excessive politicization of daily newspapers from Cluj. Practically, there weren't almost any independent newspapers, from most likely financing reasons. All the political forces, PNR, the Peasants' Party, the Peasants' Party factions, Octavian Goga's followers, Alexandru Vaida Voevod's followers, Alexandru Averescu's followers, legionnaires, Alexandru Ioan Cuza's followers, liberals, moderates or Hungarian radicals had their own publications, through which they "fought" their political enemies. We consider that the political press from Cluj is of utmost importance especially from a documentary point of view, offering an important research basis especially for the historians of political ideas.

We identified another type of press and specific idea trends in chapter five. Here we analyzed two of the most important interwar publications, *Societatea de Măine* and *Gând Românesc*. They gave important journalists, that is Ion Clopoșel, respectively Ion Chinezu. Also, as they were the most solid, quality cultural magazines from Cluj, they spread idea trends during the interwar period in the culture from Cluj and in the Romanian culture. As an important series of writers were also publishers, especially cultural publishers, we found it important and even mandatory to signal these aspects of the press from Cluj, inside of which writers also got involved in publishing.

In order to demonstrate the special contribution that writers and journalists coming from the Old Kingdom had in the interwar press from Cluj, especially during the first three years, in chapter six we gave an example of Cezar Petrescu from *Voința*, then of a doctor and famous professor, Victor Papilian. His literary club and his involvement in the magazine *Darul Vremii* and then, his collaboration from *Gând Românesc* showed a special personality. Also, we analyzed in this chapter the publishing of a journalist studied by few researchers, Zaharia Boilă, the impetuous director of *Patria* and, subsequently, of *România Noua*, two important interwar newspapers.

We consider an important contribution to the study of interwar press the analysis that we made on the publishing of a journalist from Cluj less known, Alexandru Anca and his publication, *Clujul*, a novelty in terms of press history. When talking about the interwar press from Cluj, a significant role is played by less known journalists who treated extremely interesting topics like

the status of minority publishing, the relation with the Romanian majority press, important press statistics in their publishing or newspapers they set up. Therefore, we highlighted interesting details in the subchapter dedicated to the publisher Alexandru Anca.

As for the guild solidarity in the interwar press from Cluj, in chapter seven, we analyzed how the Press Trade Union from Ardeal and Banat was set up, the most important guild organization of interwar Romanian publishers and, as another novelty proposed by this thesis, we analyzed the phenomenon of Festivals, balls and press literary soirées, all of them fascinating and supporting a high goal, finally reached, Căminul Ziariștilor (the Journalists' Home) from Cluj.

At the end of the thesis we annexed a few excerpts of political press but also from the press festivals and balls, with the fragrance of the era, that we found more relevant and which haven't been published before, as another novelty brought by the current thesis. Photos in which we show how the Hungarian radical press was censored as it boycotted the politics of the Romanian state, certain attractive newspaper editions, controversial political articles, all of these are attractive excerpts from the press of the time. They reunite thus the aspects of the press from Cluj studied in the thesis.

The press has been all over the world a modernizing element, a way of writing the history of the times which animated it. It has become a mirror, loyal or sometimes misleading of the "present". In Ardeal, the difficult fight of imposing of the Romanian press, especially during dualism, has turned the press into an important institution, which focused on imposing the national ideal and maintaining the national identity.

The interwar press and, in our case, the interwar press from Cluj, is one of the most brilliant pages of the Romanian culture history, that is why we found it important to focus on it and to discover its important aspects. The interwar press from Cluj was an extremely diverse one, covering all fields of social and political life, maintaining a permanent dialogue and even carrying idea debates with the interwar Hungarian press from Cluj, especially in the case of political newspapers, which wanted, just like today, to impose on the public agenda the interests and political actions of the parties which owned them.

Without pretending that we have said everything about this topic, of the fascinating interwar press from Cluj, a certain part of the national culture, we considered that we tried to use all the information sources available currently for the topic proposed.

BIBLIOGRAPHY

A. Bibliografie generală

1. Agârbiceanu, Ion, *Elogiul satului românesc*, în *Ofensiva română*. An 3, nr. 71 (7 februarie), 1938.
2. Agârbiceanu, Ion, *Greutățile presei române din Ardeal*, în *Almanahul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat*, Cluj, 1926.
3. Antonescu, Nae, *Prefață și Moment revuistic transilvană*, în Antonescu, Nae, *Reviste din Transilvania*. Biblioteca revistei *Familia*, Oradea, 2001.
4. Antonescu, Nae, *Revista Gândirea-perioada clujeană*, în Antonescu, Nae, Iancu, Tiberiu et al. *Reviste românești de cultură din Transilvania interbelică*. Vol. 1, Colecția „Philobiblon” a Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1999.
5. Antonescu, Nae, *Reviste literare românești*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
6. Antonescu, Nae, *Victor Papilian și revistele literare ardeleni*. în Antonescu, Nae, *Scriitori și reviste în perioada interbelică*, Iași, Editura revistei „Convorbiri Literare”, 2001.
7. Blaga, Lucian, *Ceasornicul de nisip*, ediție îngrijită, prefață și bibliografie de Mircea Popa, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1973.
8. Boar, Liviu. Scurtu, Ioan, (eds.) *Minoritățile naționale din România, 1918-1925, Documente*, București, Arhivele Statului din România, 1995.
9. Boilă, Zaharia, *Amintiri și considerații asupra mișcării legionare*, Cluj-Napoca Editura Apostrof, 2002.
10. Bolovan, Ioan, Bolovan, Sorina, *Germanii din România. Perspective istorice și demografice*, Cluj-Napoca, Editura Centrul de Studii Transilvane, 2000.
11. Boșca-Mălin, Emil, *Restituiri*, ediție îngrijită de Viluț Cărbune, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2013.
12. Braniște, Valeriu, *Correspondență. 1911-1918*. Vol. IV, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2001.
13. Braniște, Valeriu, *Amintiri din închisoare*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 1996.
14. Breazu, Ion, *Literatura Transilvaniei*, Editura Casa Școalelor, 1944.

15. Bucur, Marius, Cosma, Gisela et al, *Istoria contemporană a României, Cluj-Napoca*, Editura Accent, 2001.
16. Chendi, Ilarie, *Începuturile ziaristiceii noastre. 1879-1795*, în Petcu, Marian, *Istoria presei române*, București, Editura Tritonic, 2002.
17. Ciupea, Ioan, Țârâu, Virgiliu, *Liberali clujeni. Destine în Marea Istorie*, Vol. I-II, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009.
18. Cseke, Peter, *Valori ale presei maghiare din România (1919-2014)*, București, Editura Tritonic 2014; studiul original în Gyorgy, L. *Az Magyar idosaki sajto ot ostendeye (1919-1923)*, în Gyorgy, L. *Pasztortuz Almanach*, Cluj-Napoca, Editura Minerva 1925. Publicat inițial în *Erdely Iradalmi Szemle*, nr. 7, 1924.
19. Curticean, Doina, *Cosânzeana 1911-1915, 1922-1928. Indice bibliografic adnotat*, Cluj-Napoca, Biblioteca Academiei Române, 1986.
20. Dan, Petre, (ed.), *Doctrina Partidului Poporului*, în *Doctrinile partidelor politice*, București, Editura Garamond, 2002.
21. Dordea, Ion. Scurtu, Ioan (eds.), *Minoritățile naționale din România, 1918-1925, Documente*. București, Arhivele Statului din România, 1996.
22. Edroiu, Nicolae, Pușcaș, Vasile, *Maghiarii din România*, Cluj-Napoca, Editura Centrul de Studii Transilvane, 1995.
23. Fanache, Vasile, *Gând românesc și epoca sa literară. Studiu și bibliografie*, București, Editura Enciclopedică, 1973.
24. Fanache, Vasile, *Revista Gând românesc și personalitatea criticului Ion Chinezu*, în Ion Bugnariu, *Din istoria presei culturale și literare românești*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1987.
25. Ghitta, Ovidiu, (coord.), *Istoria Universității Babeș-Bolyai*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012.
26. Goga, Octavian, *Pagini publicistice*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1981.
27. Hagea, Costantin, *Suflet ardelean. Publicistică 1936-1940*, ed. îngrijită de Mircea Popa și Traian Bradea, Cluj-Napoca, editura Eikon, 2010.
28. Hașdeu, Bogdan Petriceicu, *Ziarele în România*, în *Satyrul*, I, nr. 9 (3 aprilie), 1866, în Popa Mircea, Tașcu, Valentin, *Istoria Presei Românești din Transilvania de la începuturi până în 1918*, București, Ed. II, Editura Tritonic, 2003.
29. Iancu, Tiberiu, *Reviste românești de cultură din Transilvania interbelică*. Vol. 1, Colecția „Philobiblon” a Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1999.

30. Ilis, Florina, *Hyperion în Iancu, Traian, Reviste românești de cultură din Transilvania interbelică*. Vol. 1, Colecția „Philobiblon” a Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1999.
31. Ioanid, Radu. *Evreii în regimul Antonescu*, București, Editura Hasefer, 2000.
32. Livezeanu, Irina, *Cultură și naționalism în România Mare. 1918-1930*, București, Editura Humanitas, 1998.
33. Lupaș, Ioan, *Din trecutul ziaristiceii noastre*, Arad, Tipografia Diecezană, 1916.
34. Lupaș, Ioan, *Novele sau gazeturi românești în Lemberg la 1817*, Tipografia Diecezană, 1916.
35. Manciu, Luca, *Presa românească din Cluj (1945-1 decembrie 1918)*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2001.
36. Micu, Dumitru, „*Gândirea*” și *gândirismul*, București, Editura Minerva, 1975.
37. Micu, Dumitru, „*Gândirismul*”, București, Editura Minerva, 2001.
38. Neagoe, Stelian, *Istoria Guvernelor României*, București, Editura Machiavelli, 1995.
39. Nedelcu, Florin, *Viața politică în România în preajma instaurării dictaturii regale*, Cluj, Editura Dacia, 1973.
40. Negoïtescu, Ion, *Ion Chinezu. Pagini de critică*, București, Editura pentru literatură, 1969.
41. Negru, Andrei, *Ion Clopoșel și „Societatea de mâine”*, antologie și studiu introductiv, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2009.
42. Negru, Andrei, *Ion Clopoșel. Studiu monografic*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2003.
43. Negru, Andrei, Pop, Emil, *Societatea de mâine. Indice bibliografic adnotat*. Vol. I-II, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2001.
44. Novăcescu, Ion, *I.C. Brătianu. Concepție și management politic*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2013.
45. Petcu, Marian, *Jurnalist în România. Istoria unei profesii*, București, Ed Comunicare.ro, 2005.
46. Petcu, Marian, *Puterea și cultura. O istorie a cenzurii*, Iași, Editura Polirom, 1999.
47. Petrescu, Cezar, *Evocări și aspecte literare*, ediție îngrijită și prefăcută de Mircea Popa, Timișoara, Editura Facla, 1974.
48. Pinte, Emil, „*Gândirea*”. *Indice bibliografic adnotat*, Cluj-Napoca, Editura Echinox, 1992.
49. Pinte, Emil, *Index Gândirea*, Cluj-Napoca, Editura Echinox, 1999.

50. Poantă, Petru, *Clujul interbelic. Anatomia unui miracol*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2013.
51. Pop, Marin, *Viață politică în România interbelică (1919-1938). Activitatea Partidului Național și Național-Țărănesc din Ardeal și Banat*, Cluj, Zalău, Ed. Mega și Ed. Porolisum, 2014,
52. Popa, Mircea, *Cosânzeana (1911-1918; 1922-1928)*, în Antonescu, Nae, Iancu, Tiberiu et al. *Reviste românești de cultură din Transilvania interbelică*. Vol. 1, Colecția „Philobiblon” a Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1999.
53. Popa, Mircea, *Figuri universitare clujene*, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2004.
54. Popa, Mircea, *Incursiuni în presa românească*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2009.
55. Popa, Mircea, *Ioan Molnar Piuariu*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1976.
56. Popa, Mircea, *Istoricul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat*, în *Studia Universitas Babeș-Bolyai, Ephemerides*, XLVII, 1, Cluj-Napoca, 2002
57. Popa, Mircea, *Istoricul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat*, în. *Jurnalism & Comunicare, Revista Română de Științe ale Comunicării*, Anul II, nr. 4, toamnă 2003.
58. Popa, Mircea, *Panoramic jurnalistic. Presa de ieri și de azi*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2011.
59. Popa, Mircea, *Presa clujeană de la începuturi până azi. 170 de ani*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2014.
60. Popa, Mircea, *Presa și ideea națională*, Alba Iulia, Editura Universității „1 Decembrie 1918”, 2000.
61. Popa, Mircea, *Ferestrele Clujului. Exerciții de memorie culturală*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2014.
62. Popa, Mircea, *Homo Militans*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2000.
63. Popa, Mircea, *Identificări. Contribuții și precizări documentare*, București, Editura Palimpsest, 2012.
64. Popa, Mircea, *Ilarie Chendi*, București, Editura Minerva, 1973.
65. Popa, Mircea, *Lucian Blaga și contemporanii săi*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2007.
66. Popa, Mircea, *Lucian Blaga și literatura maghiară*, în Popa, Mircea, *Apropieri literare și culturale româno-maghiare*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1998.
67. Popa, Mircea, *Publicații clujene interbelice*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Ephemerides*, XLVIII, 1, 2003.

68. Popa, Mircea, Tașcu, Valetin, *Istoria presei românești din Transilvania de la începuturi până în 1918*, Ed. II, București, Editura Tritonic, 2003.
69. Roman, Octavia, *Gând românesc*, în Antonescu, Nae, Iancu, Tiberiu, et al. *Reviste românești de cultură din Transilvania interbelică*. Vol. 1, Cluj-Napoca, Colecția „Philobiblon” a Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga” Cluj, Editura Presa Universitară Clujeană, 1999.
70. Rus, Emil, *Delictul de opinie. Procesul ziariștilor 1945*, București, Ed. Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, 2012.
71. Sălăgean, Marcela, *Universitatea din Cluj între 1919 și 1944*, în Ghitta, Ovidiu, (coord.), *Istoria Universității Babeș-Bolyai*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012.
72. Sălăgean, Marcela, *România între 1919 și 1947*, în Bolovan, Iopan, Pop -I. A., (coord.). *Istoria României. Compendiu*, Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român, Editura Centrul de Studii Transilvane, 2004.
73. Scurtu, Ioan, (coord.), *Istoria Românilor. Vol. VIII. România întregită (1918-1940)*, București, Editura Enciclopedică, București, 2003.
74. Stanca, Dominic, *Timp scufundat*. Prefață, note și comentarii de Ion Vartic. Schiță biobibliografică de Ștefan Oprea, București, Editura Du Style, 1999.
75. Stanca, Dominic, *Un ceas de hârtie*. Ed. îngrijită de Doina Uircariu și Sorana Coroamă-Stanca, București, Editura Du Style, 1999.
76. Stanca, Horia, *Fragmentarium clujean*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1987.
77. Szilaghi, Olcar, Emese, *Relațiile literare și culturale româno-maghiare în perioada interbelică*. Teză de doctorat, Alba Iulia, 2011.
78. Șeulean, Paul, *Comunitatea germană din Cluj, Sibiu și Timișoara în perioada interbelică (1918-1938): abordare comparativă*, Teză de doctorat, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2010.
79. Triteanu, Mihail, *Luceafărul. 1902-1920. Indice bibliografic analitic*. București, Editura Enciclopedică Română, 1972.
80. Vasiliu, Gabriel, *Sextil Pușcariu, director de publicații*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2004.
81. Vatamaniuc, Dimitrie, *Agârbiceanu: biobibliografie*, București, Editura Enciclopedică, București, 1974.
82. Vatamaniuc, Dimitrie, *Lucian Blaga: 1895-1961. Biobibliografie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
83. Zaci, Mircea, *Colaje*, Cluj, Editura Dacia, 1972.

I. Istorii ale presei

1. Antip, Constantin, *Istoria presei române*, București, 1979.
2. Iorga, Nicolae, *Istoria Presei românești de la primele începuturi până în 1916*, București, Tipografia Adevărul, 1922.
3. Iorga, Nicolae, *Istoria presei românești*, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 1999.
4. Petcu, Marian, *Istoria presei române*, antologie, București, Editura Tritonic, 2002.
5. Petcu, Marian, (coord.), *Istoria jurnalismului în România în date. Enciclopedie cronologică*, Iași, Editura Polirom, 2012.
6. Rad, Ilie, *Incursiuni în istoria presei românești*, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2008.
7. Șeicar, Pamfil, *Istoria Presei*, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.
8. Vișinescu, Victor, *O istorie a presei românești*, București, Editura Victor, 2000.

II. Dicționare și enciclopedii

1. Academia Română, *Dicționarul General al Literaturii Române*, Vol I-VII, București, Ed. Univers Enciclopedic, 2004.
2. Hangiu Ion, *Presa românească de la începuturi până în prezent. Dicționar cronologic, 1790-2007*, București, Editura comunicare.ro
3. Hangiu, Ion, *Dicționarul presei literare românești*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2004.
4. Răduică, Georgeta, Răduică Nicolin, *Dicționarul presei românești (1731-1918)*, București, Ed. Științifică, 1995.

B. În periodice

1. Anca, Alexandru, *Câte publicații și ziare apar în România*, în *Clujul*, nr. 27 din 1923.
2. Anca, Alexandru, *Domnule ministru!*, în *Clujul*, an I, nr. 20, 19 august 1923.
3. Anca, Alexandru, *Cum gâtuesc evreii presa noastră din Ardeal*, în *Clujul*, nr.19 din 1923.

4. Arghezi, Tudor, *Vărul Mihalache*, în *Chemarea*, nr. 16, 1929.
5. *Balul Presei* (anunț publicitar), în *Patria* din 20 februarie 1922.
6. Boilă, Zaharia, *Ardealul pus la index*, în *Patria*, nr. 195 din 6 septembrie 1931
7. Boilă, Zaharia, *Făgăduielile averescanilor. Vaci cu lapte, ingineri geodezici, petrol, sare, șosele și tot ce vreți*, în *Patria*, nr. 10 din 14 ianuarie 1931.
8. Boilă, Zaharia, *În ceasul în care pornim la drum*, în *România Nouă*, an 1, nr. 1, 1933.
9. Boilă, Zaharia, *Un strigăt de alarmă*, în *Patria*, nr. 39 din 20 februarie 1931.
10. Boilă, Zaharia, *După alegeri*, în *Patria*, nr. 24 din 1 februarie 1931
11. Boilă, Zaharia, *Guvernul Mironescu pășește pe calea marilor înfăptuiri*, în *Patria*, nr.56 din 12 martie 1931.
12. Boilă, Zaharia, *In ceasul când pornim la drum*, în *România Nouă*, nr.1 din 7 noiembrie 1933.
13. Boilă, Zaharia, *Marșul către Vigsinhaz*, în *Patria*, nr. 18 din 23 ianuarie 1931.
14. Boilă, Zaharia, *Nu este criză, dar sunt politicieni isterici*, în *Patria*, nr. 30 din 10 februarie 1931.
15. Boilă, Zaharia, *Răscoala națională pentru libertate*, în *Patria*, nr.1 din 1 ianuarie 1931.
16. Boilă, Zaharia, *Sesiunea politică din toamna acestui an a fost inaugurată prin o acțiune de lămurire și organizare a masselor*, în *România Nouă*, nr.1 din 7 noiembrie 1933.
17. Boilă, Zaharia, *Slobod e să sărbătorim?*, în *România Nouă*, 24 decembrie 1933.
18. Boilă, Zaharia, *Victime ardeleni I. Valeriu Branisce*, în *Patria*, nr. 3 din 4 ianuarie 1931.
19. *Ce vrem noi* (nesemnat). *Chemarea românilor*, an 1, nr. 1, 1933.
20. *Cine învrășbește* (nesemnat). *Gazeta Ardealului*, an 1, nr. 182 din 1921.
21. Clopoțel, Ioan, *Programul unei mișcări a publiciștilor sociali și economici*, în *Societatea de mâine*, an III, nr. 45, 1926.
22. Clopoțel, Ion, *Chemarea noastră*, în *Societatea de mâine*, nr. 1 din 1924.
23. Clopoțel, Ion, *Redacționale*, în *Societatea de mâine*, nr. 2 din 1940.
24. Codarcea, Constantin, *Koloszar-Cluj, problema românizării orașelor din Ardeal*, în *Țara Noastră*, din 27 iunie 1926.
25. *Congresul Scriitorilor* (nesemnat), în *Clujul*, an 1, nr.1, 8 aprilie 1923
26. *Constituirea Sindicatului Presei din Ardeal* (nesemnat), în *România*, nr. 139 din 29 octombrie 1920.
27. *Continuăm* (nesemnat), în *Țara noastră*, an 1, nr. 1, 1922.
28. *Convorbiri literare* (nesemnat), în *Darul vremii*, nr. 1, 1930.

29. De la adunările Partidului Național (nesemnat), în *Gazeta Ardealului*, an. 1, nr. 181 din 1921.
30. *De la Sindicatul Presei din Ardeal și Banat. Inaugurarea Casei Presei (nesemnat)*, în *Patria*, 20 octombrie 1931.
31. Discursul lui Octavian Goga la întrunirea de la Craiova a Partidului Național Agrar, în *Țara noastră*, an XI, nr. 28 din 18 mai 1932.
32. *Festivalurile Presei Române din Ardeal* (nesemnat), în *România*, nr. 154 din 17 noiembrie 1920.
33. *Gazeta de luni (supliment)*, an 1, nr. 1, în *Ofensiva română*, an 1, nr. 2, 28 septembrie 1938.
34. Goga, Octavian, *Literatura militantă*, în *Țara noastră*, nr. 48, 1923.
35. *Greva ziariștilor unguri* (nesemnat), în *Clujul*, nr. 11 din 1923.
36. Hațieganu, Emil, *Vremuri vechi și vremuri noi*, în *Chemarea românilor*, an.1, nr. 5 din 1933.
37. Hulea, Ovidiu, *Un martor ocular*, în *Ofensiva română*, an 3, nr. 81 din 25 aprilie 1938.
38. Lechințan, Vasile, în *Filarmonia*, nr. 4, Cluj-Napoca, 2006.
39. Lupaș, Ioan, *Cea mai veche revistă literară românească*, în *Anuarul Institutului de istorie națională*, I, 1921-1922.
40. Malița, Liviu, *Transilvanismul în presa culturală românească dintre cele două războaie* în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Historia*. Vol. 55, nr. 1-2 (iunie-decembrie), Cluj-Napoca, 2010.
41. Moldovan, Hadrian, *Pentru cei ce primesc Chemarea românilor*, în *Chemarea românilor*, An 1, nr. 1, 1933.
42. Papilian, Victor, *Cronica literară*, în *Darul vremii*, nr. 1, 1930.
43. Papilian, Victor, *Cronica plastică* în *Darul vremii*, nr. 2, 1930.
44. Papilian, Victor, *Mișcarea culturală din țară și străinătate*, în *Darul vremii*. nr. 2, 1930.
45. *Partidul Național Agrar. Pentru ce ne-am despărțit de d. mareșal Antonescu.* (nesemnat), în *Brazdă nouă*, an 1, nr. 1, 1932.
46. *Patria*, fără număr, (număr special aniversar), din 1 decembrie 1936.
47. *Patria*, nr. 67 (număr special aniversar), din 26 martie 1933.
48. Petrescu Cezar, *Ardealul văzut din Regat*, în *Voința*, nr. 28 din 25 septembrie 1920.
49. Petrescu Cezar, *Autoritățile Clujului înlesnesc specula*, în *Voința*, nr. 257 din 20 iulie 1921.
50. Petrescu, Cezar, *O inovație fericită* în *Voința*, nr. 60 din 6 noiembrie, 1920.

51. Petrescu, Cezar, *O jertfă care nu vine. De ce nu avem un guvern de concentrare*, în *Voința*, an I, nr. 223 din 8 iunie 1921.
52. Petrescu, Cezar, *O nouă lovitură dată industriei clujene*, în *Voința*, nr. 58 din 4 noiembrie 1920.
53. Petrescu, Cezar, *Sărbătoarea vameșilor*, în *Voința*, nr. 56 din 1 noiembrie 1920.
54. Petrescu, Cezar, *Pe marginea unei scrisori din capitală*, în *Voința*, nr. 67 din 15 noiembrie 1920.
55. Petrescu, Cezar, *Presa și scriitorii Ardealului*, în *Gazeta ilustrată*, IX, 1940.
56. Petrescu, Cezar, *Anarhia de la oficiul de încartiruire*, în *Voința*, nr. 20, 9 septembrie 1921.
57. Petrescu, Cezar, *Când vine timpul oamenilor noi*, în *Voința*, an I, nr. 196 din 1 mai 1921.
58. Petrescu, Cezar, *Construirea bazinului public din Cluj*, în *Voința*, nr. 205 din 16 mai 1921.
59. Petrescu, Cezar, *Cronica de Crăciun*, în *Voința*, an I, nr. 110 din 7 ianuarie 1921.
60. Petrescu, Cezar, *Cu ce se scuză dl. Josika*, în *Voința*, an II, nr. 73 din 11 noiembrie 1921.
61. Petrescu, Cezar, *Desfacerea partidului socialist*, în *Voința*, an I, nr. 197 din 6 mai 1921.
62. Petrescu, Cezar, *Domnul care le știe pe toate*, în *Voința*, nr. 59 din 5 noiembrie 1920.
63. Petrescu, Cezar, *Drumul cu plopi*, în *Voința*, an I, nr. 113 din 14 ianuarie 1921.
64. Petrescu, Cezar, *Îndemnuri de pace, prea trecătoare*, în *Voința*, an I, nr. 197 din mai 1921.
65. Petrescu, Cezar, *Maghiarii contra reformei agrare*, în *Voința*, an II, nr. 32 din 23 septembrie 1921.
66. Petrescu, Cezar, *Prețurile maximale sunt în vigoare*, în *Voința*, nr. 9 din 5 octombrie 1921.
67. Petrescu, Cezar, *Un funcționar pungaș*, în *Voința*, an II, nr. 7 din 25 august 1921.
68. Petrescu, Cezar, *Unde duce tariful unicat al căilor ferate*, în *Voința*, nr. 222 din 6 iunie 1921.
69. Petrescu, Cezar, *Ungurii despre unguri, sașii despre sași*, în *Voința*, nr. 15 din 2 septembrie 1921.
70. Petrescu, Cezar, *Unificarea școlară*, în *Voința*, nr. 22 din 13 septembrie 1920.
71. Petrescu, Cezar, *Vanitas Vanitum*, în *Voința*, nr. 57 din 3 noiembrie 1920.
72. Popa, Mircea, *Octavian Goga, publicist*, în *Tribuna*, an X, nr. 23, 1966.
73. *Presa maghiară în România (nesemnata) în Societatea de mâine*, an I, nr. 17-18 (15 august), 1924.

74. *Pro Domo* (nesemnă) în *Țara noastră*, an 1, nr. 1, 1922.
75. *Procesul ziarului „Uj-Kelet* (nesemnă), în *Clujul*, an 1, nr. 3 din 1923.
76. Stoica, Sever, *Moarte liberalismului*, în *Chemarea*, nr. 5, 1926.
77. Stoica, Sever, *Să stărpim liberalismul*, în *Chemarea românilor*, an 1, nr. 1, 1933.
78. *Șezătorile Presei* (nesemnă), în *Voința*, 10 octombrie 1921.
79. Țuțea, Petre, *Problema regiunii în noua reformă administrativă*, în *Chemarea*, nr. 8, 1926.
80. *Un dictator la granița de vest. Baronul evreu Neumann (nesemnă)*, în *Ofensiva română*, an 1, nr. 3, 1936.

C. Bibliografie secundară

1. *Almanahul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat*, Cluj, Tipografia Viața, 1926.
2. *Almanahul Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat*, Cluj, Tipografia Viața, 1928.
3. Asociația Română de Istorie a Presei. *Revista Română de Istoria Presei*, 2007-2015.
4. Norme de redactare a textelor utilizate de Asociația Română de Istoria Presei.
5. Recensământul general al populației României din 29 decembrie 1930, vol. 10, București, 1938-1940.

D. Volume traduse

1. Althusser, L. *Montesquieu: Politics and History*. Editura Presses Universitaires de France, Paris, 1959, în Althusser, L. *Politics and History Montesquieu, Rousseau, Hegel and Marx*. Tradus de Ben Brewster, Londra, Editura New Left Books, 1972.
2. Behan McCullagh, C. *Bias in Historical Description, Interpretation and Explanation*. *History and Theory*, vol. 39, nr. 1, februarie 2000.
3. Miko, I., *Huszonkét év az erdélyi magzarság politikai története 1918 december 2-tol 1940. Augustuz 30-ig*. *Studium Kiadasa*, București, Editura Minerva, 1978.

E. Periodice consultate

Presa țărănistă

Chemarea

Chemarea poporului

Gazeta Satelor

Glasul libertății

Înfrățirea

Națiunea

Patria

Plugarul

Poporul roman

România Nouă

Viața Ardealului

Presa țărănistă de tip vaidist

Chemarea românilor

Ofensiva română

Ofensiva română, suplimentul Gazeta de luni

Presa liberală

Ardealul liberal

Glasul Ardealului

Înfrățirea

Națiunea

Națiunea română

Presa gogistă

Acțiunea românească

Apărarea

Biruința

Brazdă nouă

Gazeta Ardealului
Gazeta plugarilor
Gazeta poporului
România
Steaua Clujului
Steaua poporului
Țara noastră

Presa de dreapta

Acțiunea românească
Cuvântul nou
Glasul strămoșesc
Înfrățirea românească
Lupta creștină
Naționalistul
Noi
România întregită
Țeapa

Presa de stânga

Alte zări
Coasa
Dacia Nouă
Lumina
Mișcarea minoritară
Tribuna socialist
Vâltoarea
Viața noastră

Alte periodice

Clujul
Clujul românesc
Darul vremii
Filarmonia

Gazeta ilustrată
Gazeta Noastră
Gând românesc
Gândirea
Hyperion
Revista Română de Istoria Presei
România eroică
Tribuna
Universul literar
Voința

Presa maghiară

Ellenzék (Opoziția)
Erdélyi Helikon (Helikon ardelean)
Erdélyi Hirlap (Cotidianul ardelean)
Hetfoi Ujság (Ziarul de Luni)
Keleti Újság (Ziarul de Est)
Korunk (Epoca)
Újság (Ziarul)
Uj Kelet (Noul Est)
Páosztortűz (Foc păstoresc)
Kolozsvári Friss Újság (Ziarul proaspăt clujean)
Független Újság (Ziarul independent)
Erdélyi Szemle (Revista ardeleană)
Vasarnapi Újság (Ziarul de duminică)
Napkelet (Răsăritul)
Hitel (Credit)
Magyar Hirlap (Cotidianul maghiar)
Erdélyi Múzeum (Muzeul ardelean)
Erdélyi Fiatalok (Tinerii ardeleni)